

THORER FJELDSTAD, tjenestegutt i Søgarn Fjeldstad, Gjerdrum

Av Aud Siri Hønsen Huseby

Thorer ble født på Fjeldstad i Gjerdrum i 1824. Hans mor var budeie på garden og gutten ble født utenfor ekteskap. Senere ønsket budeia å gifte seg, men hennes nye mann ønsket ikke at Thorer skulle bli med.

Til slutt gikk budeia til Jørgine, som var husmor på garden og spurte om råd.

Jørgine mente at mannen fikk ta begge to. Men fra den kanten var det fortsatt nei.

Budeia viste ikke si arme råd. Hun hadde valget mellom sønnen eller bli tjenestejente resten av livet.

Til slutt spurte Jørgine sin mann Ole, om de kunne ta seg av Torer.

Mannen sa ja, det var fra før tre gutter og fem jenter på der.

Thorer ble til veldig god hjelp og støtte.

Da husbonden Ole døde, flyttet Thorer med enka Jørgine til Norgarn Fjeldstad. Og Jørgine skal ha sagt at uten Thorer hadde hun ikke klart seg.

Thorer jobbet også på nabogarden hos veginspektøren. Pengene han tjente satte han i banken.

Konfirmasjonsbuksa brukte han til han var 50 år gammel. Han fikk nye klær, men de solgte han.

Det sies han var den rikeste tjeneren som noen gang hadde bodd Gjerdrum.

Døtrene på Fjeldstad fikk hver sin klokke, et lommeur av Thorer. Det var barnebarna til Jørgine. Datter Josefine ble gift til nabogarden med Frantzen, Helga ble gift til Sandum, Anna døde tidlig, Klara fikk husmorskole og ble gift med gartner Larson i Tøyenparken i Oslo og Marie gift til Vestigarn Hønsi.

Utdrag fra boka om Asbjørnsen av Truls Gjefsen.

Asbjørnsen hadde god kontakt med den livlige kona Jørgine på Søndre Fjeldstad.

Tonen var fri der i garden og det vanket både prat og mat.

Tjenestegutten Thorer som var tolv år da Asbjørnsen kom til Gjerdrum fortalte at han kom dit nesten

daglig. « Asbjørnsen var en rava skøyer» skal Thorer ha fortalt siden, men tolvåringen likte dårlig at han erte ham med jentene. Torer skal ha kastet skjea og fra grautfatet når Asbjørnsen sang «Thorer tok`a Mari på fang.

Barna på Fjeldstad mente moren kunne gifte seg på nytt. Det var også en enkemann inne i bildet.

Men Jørgine sa nei. Det likte barna dårlig, de så for seg en gård til. Enkemannen døde snart.

Det gjorde det ikke bedre for Jørgine. Mor, mor hvorfor giftet du deg ikke. Han var jo syk allerede da.

Men det kunne jeg ikke vite, svarte Jørgine. Men mor, det måtte du jo se, han brukte jo hutørkle sist han reiste med hest til kjerka, midt på sommeren.

Kilder

Fortalt av Karen Aamodt

Truls Gjefsen – Peter Christen Asbjørnsen

Øyvind Ribsskog – Eventyrkongen og Romerike